

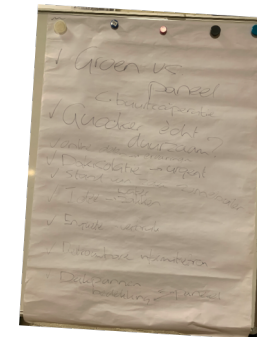
Commissie Duurzaam Stand van zaken

ALV Wijkvereniging Prinsejagt 3

5 april 2019

*Emiel Hengst
Wiebe de Haan
Jochum Deuten
Frank Bartelen
Lodewijk Wolff
Dick Coumou
Gerben Pieterse*

Aandachtspunten vanuit de aanwezigen....

- Er is een spanning tussen 'groen' (grote bomen) en 'duurzaam' (zonnepanelen op het dak). Hoe gaan we daar mee om? Iets met een buurtcoöperatie, om samen panelen elders te leggen?
- Een Quooker... is dat ècht duurzaam?
- Kunnen we ervaringen met leveranciers online delen?
- Dakisolatie; kunnen jullie daar de opties voor op een rij zetten. Dat is een urgent gezien de leeftijd van de daken.
- Vloerisolatie: verschillende bedrijven zeggen ons dat het niet loont. Is dat echt zo?
- Grote waterzakken in de kruipruimte. Idee voor waterberging én voor isolatie?
- Zonneboilers... ik hoor daar nog maar weinig over. Is dat nog een goede oplossing?
- Zijn er al dakpannen die tegelijkertijd zonnepaneel zijn?
- Ik zou graag mijn energieverbruik vergelijken met mensen in de wijk. Kunnen we dat inventariseren met een enquête?
- Als jullie de gemeente spreken: kunnen zij zorgen voor een betrouwbare, onafhankelijke informatiebron?

Waarom dit initiatief?

Nationale duurzaamheidsopgave: in 2050 alle woningen gasvrij

- In 2021 moeten alle gemeenten een plan hebben voor iedere wijk.*

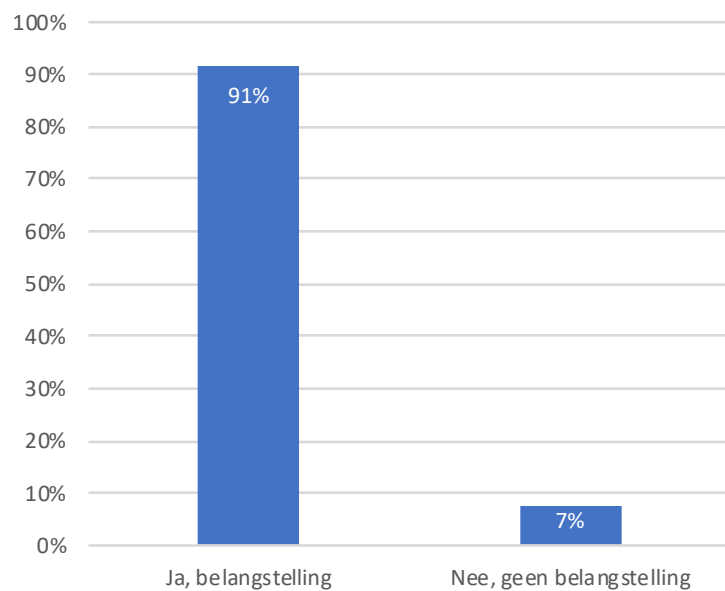
Fossiele brandstoffen zoals gas worden schaarser en duurder

Afhankelijkheid van Gronings aardgas moet worden verminderd...Import van gas is geen gewenst alternatief

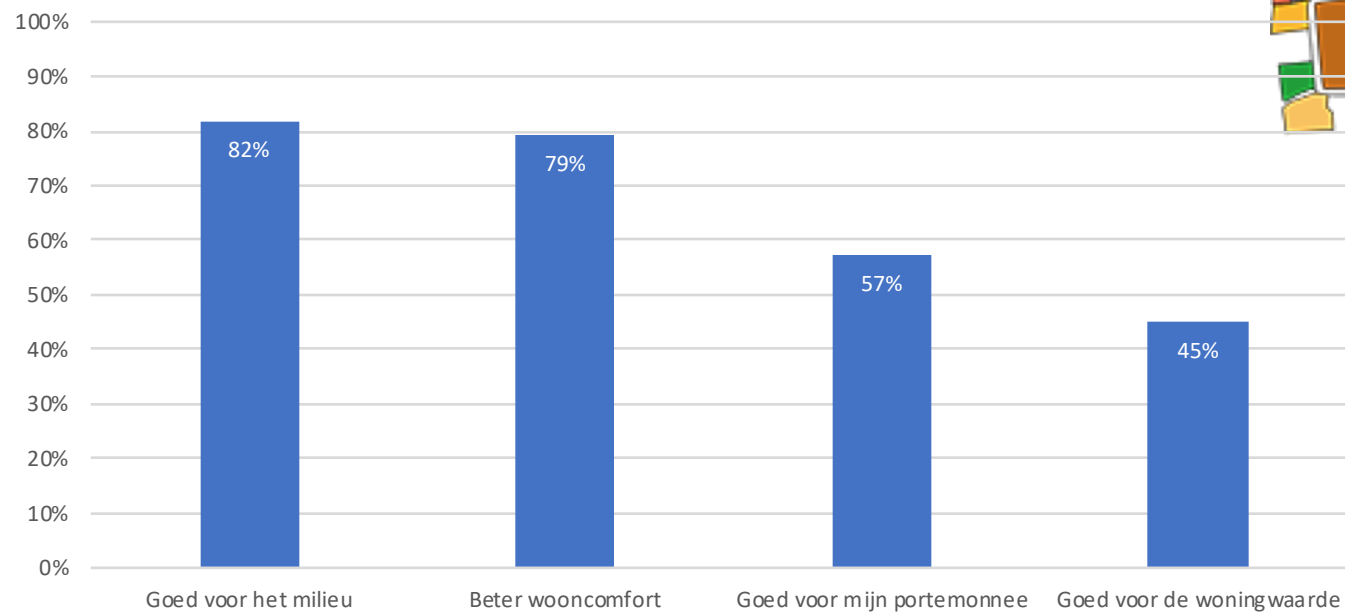
Ook dichterbij: meer wooncomfort, meer onafhankelijkheid

Enquete...

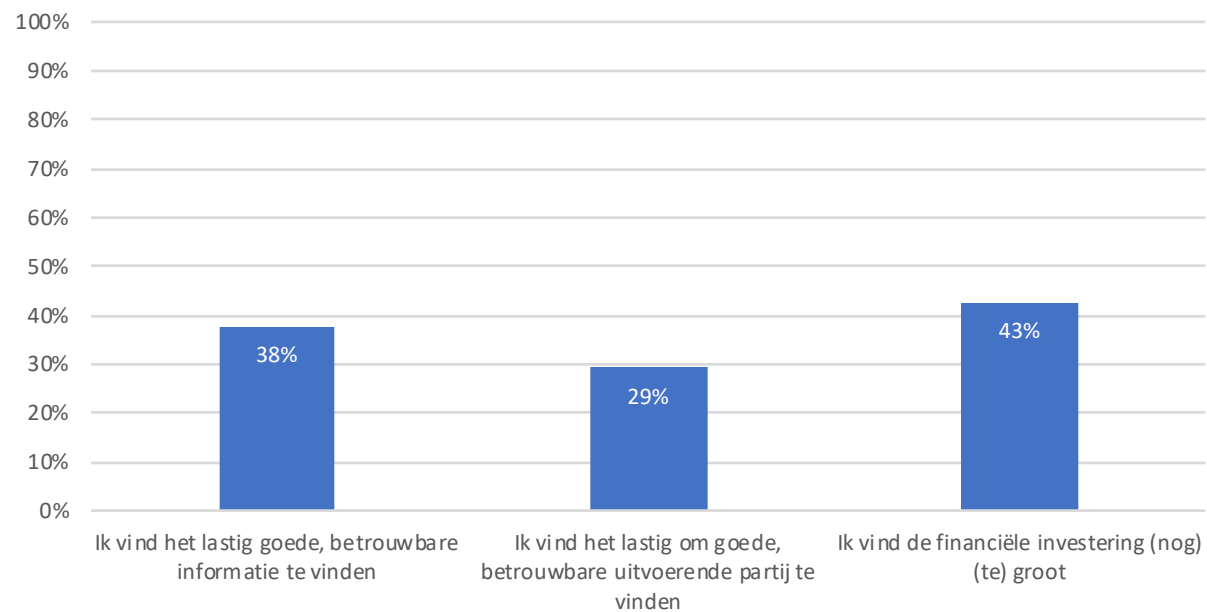
3. Heeft u belangstelling voor verduurzaming?

4. Redenen voor verduurzamen

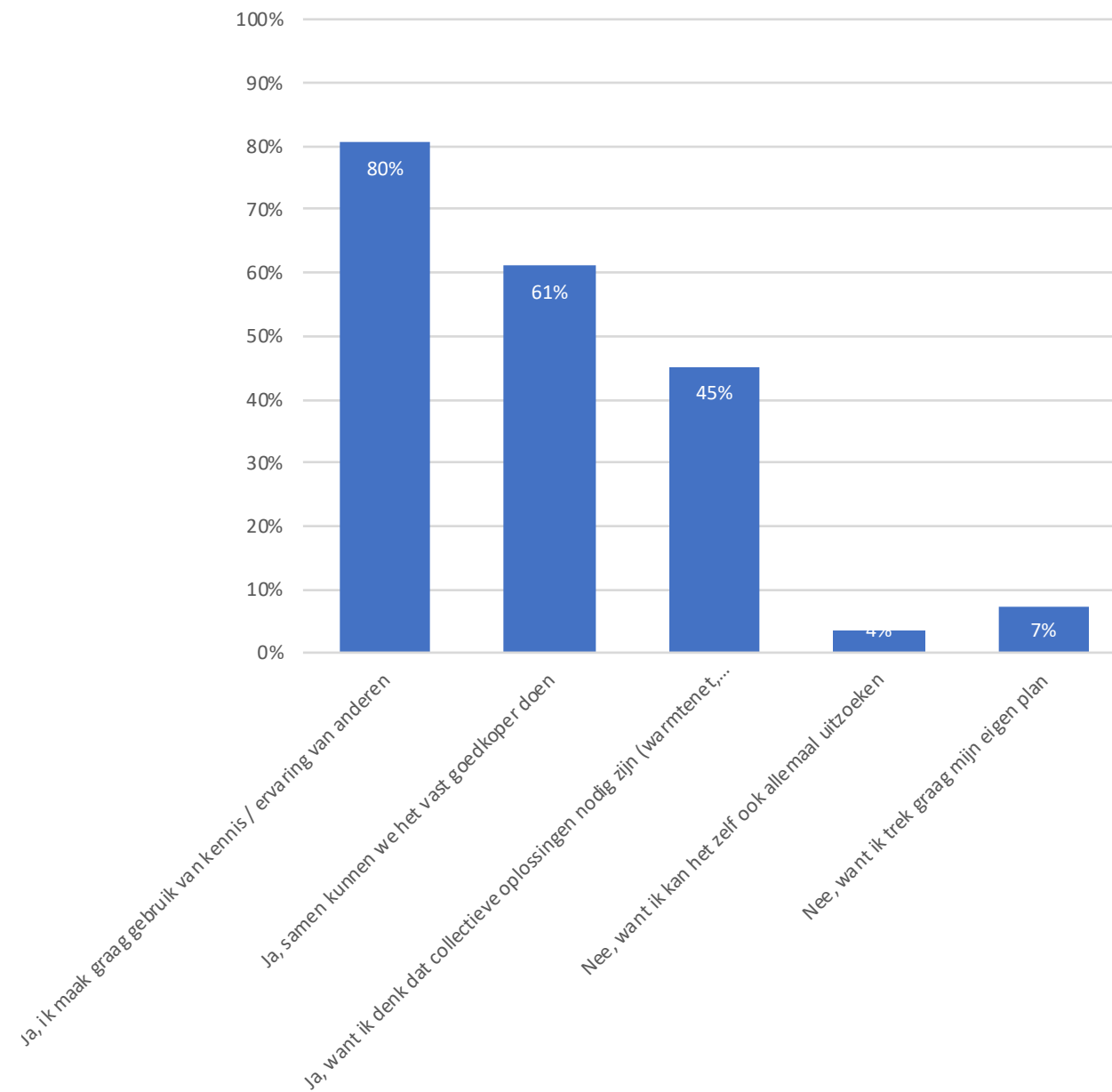

5. Belemmeringen voor verduurzamen

7. Wilt u dat samen met buurgenoten oppakken?

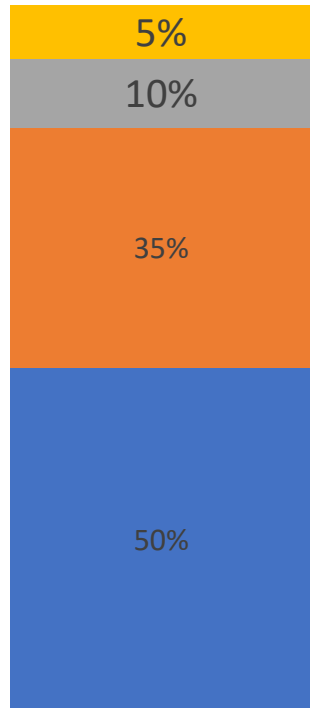
Wat willen we bereiken?

De Commissie Duurzaam stelt zich tot doel...
de wijkbewoners te ondersteunen hun woning te verduurzamen

- door kennis & informatie en ervaring te verzamelen en te delen
- door aanspreekpunt te zijn voor gemeente en andere partijen namens *alle* bewoners

En: bewoners maken altijd een eigen afweging en keuze!

De gemiddelde energie rekening

- vaste lasten
- warm water
- apparaten & lampen
- verwarmingskosten

- ~50% aan verwarming.
- ~35% aan huishoudelijke apparaten en verlichting.
- ~10% aan warm water.
- ~5% aan vaste kosten voor aansluiting op het gas- en elektriciteitsnet.

voorlopige

Onze route naar duurzaam...

plusplus | collectief
• met de buurt/gemeente

plus | individueel
• investering installaties

basis | zonnepanelen

basis | goede isolatie

basis | duurzaam gedrag

Basis | duurzaam gedrag

- Verwarming graadje lager, trui aan
- Kiezen voor LED-verlichting
- Minder lang douchen, waterbesparende douchekop
- Klep open haard dicht
- Nieuw apparaat: let op energieverbruik bij nieuwe apparaten
  - oude plasma-tv's en koelkasten zijn echte grootverbruikers
- ...
- Zie internet!

Lees hier de top-10 bespaartips:

- Energiebilts A+++**
Energiezuinigere apparaten, herkenbaar aan energiebilts A+++), helpen je om energie te besparen. Op het energielabel staat ook vaak het gemiddeld verbruik per jaar in kWh vermeld. Bij de aanschaf van nieuwe apparaten is het dus handig hier goed op te letten. Heb je een koelkast of vriezer in huis die al langer dan 10 jaar meegaat? Vervang deze voor een nieuw, zuiniger apparaat en je bespaart ten minste €200,00 op jaarbasis.
- Televisie**
We allen kijken een beetje van ons leven voor de televisie. Op je televisie verbruikt kun je ook energie besparen. Het is dus slim om na te denken over de aanschaf van het juiste scherm. Led-lit televisies zijn het energiezuinigst, schermen met plasma's zijn minder zuinig. Ook de grootte van het scherm is belangrijk voor het energieverbruik. Een klein scherm gebruikt immers minder stroom. Een bespaartip: doe je na jaarbasis €250,00 opbrengt.
- Plaatjes**
Hang je kleren op om ze te drogen in plaats van de droger te gebruiken. Energie besparen in de buitenlucht. Zo verbruikt je al snel om €25,00 op je jaarbasis voor energie terug.
- Wasmachine**
Energie besparen tijdens de wascyclus weegt kun je door 30 graden te wassen in plaats van 40 graden. De was wordt niet zo schoon en dit is ongeveer 20% zuiniger. Dit is een tip onder het motto: 'slechte bergjes helpen', want het levert je €5,00 per jaar op. De temperatuur van 60 graden verlagen naar 40 graden levert meer op €10,00.
- Verwarming**
Zet de verwarming 's nachts op 15 graden in plaats van op 17 graden (dat is een fabel dat de verwarming dan 's ochtends meer energie nodig heeft om op te warmen en je bespaart al gauw €100,00 op jaarbasis. Zet je de verwarming een uur voorde je gaat slapen al op 15 graden, dan bespaart dat nog eens extra €20,00 per jaar. Snell en eenvoudig verdient toch? Energie besparen hoeft niet moeilijk te zijn!
- Naden en kleren dicht**
Energie besparen in een tochtig huis? Dat valt vaak niet mee. De verwarming gaat een graadje hoger en de energierekening stijgt. Wat goed helpt, is het dichtmaken van ramen en kieren. Dit kun je makkelijk zelf met schildering, vachtband of ander materiaal. Ook een toerwastuurbreker helpt. Een comfortabele temperatuur en je bespaart €50,00 per jaar.
- Douchen**
Neem korte douches in plaats van uitgebreid te baden en gebruik speciale douchekoppen om warm water te besparen. Een bespaartip: waf je om €25,00 per jaar schuif. Ook een energiebesparende douchekop zal zijn aankoop snel terugverdienen en helpt je bij het besparen van water.
- Radiatorfolie**
Met radiatorfolie verlies je minder warmte en hoeft de verwarming niet zo hard te stoken. Je hoeft radiatorfolie bij de afzet zelf ook en plaat het heel eenvoudig zelf achter de radiator. Je bespaart je gemiddeld om €25,00 per jaar.
- Slaapverbruik**
Zet lichten, tv's, computers en andere apparaten uit wanneer je ze niet gebruikt. Niet op stand-by want: slaapverbruik! Maar helemaal uit. Een apparaat dat op stand-by staat verbruikt namelijk nog steeds stroom. Een huishouden is per jaar om 450 kWh (ongeveer 4700,00) weg aan stand-by verbruik. Door deze volledig uit te zetten kun je energie besparen en daarmee ook je energierekening verlagen.
- Spaarlampen**
Heb je nog gloeilampen in huis? Vervang deze dan door energiezuinige led- en spaarlampen. Begin met de lampen die je het vaakst aan hebt. Als je alleen nog maar spaarlampen gebruikt, bespaar je ongeveer €60,00 per jaar.

Basis | goede isolatie

- Veel informatie beschikbaar
  - wel lastig: bomen - bos
- Dak, glas, gevel en vloer
  - Devies: Een zo hoog mogelijke isolatie waarde
- Let op goede kierdichting tegen tocht
- Let wel op voldoende ventilatie
- *Plan cie. Duurzaam:*
  - *kijken wat specifiek is voor huizen: koudebrug balkon, stalen kozijnen*
  - *actie met warmtebeeldcamera?*
  - *voorlichtingsavond*

Basis | zonnepanelen

- Al veel gezien in de wijk!
- Gewoon goed rendement
  - ook als salderingsregeling straks vervalt
- Zoek zelf naar collectieve acties (040Energie, Eigen Huis, *etc.*)
  - Informatie avond 040Energie:
18 april om 19u45 in buurtcentrum De Mortel in de Achtse Barrier

Plus | individueel (1/2)

- Investeren in installaties
  - bijv. warmtepomp, zonneboiler en/of *all electric*
  - nodig voor 'aardgasloos'
- Alleen doen als basis (isolatie) op orde is!
- Op dit moment: verstandig?
  - flinke investering... rendabel?
  - technisch nog best ingewikkeld
  - passend bij onze huizen?
- *Plan cie. Duurzaam: technisch onderzoek mogelijkheden voor hele buurt ('menukaart')*

Wie heeft
ervaring?

Plus | individueel (2/2)

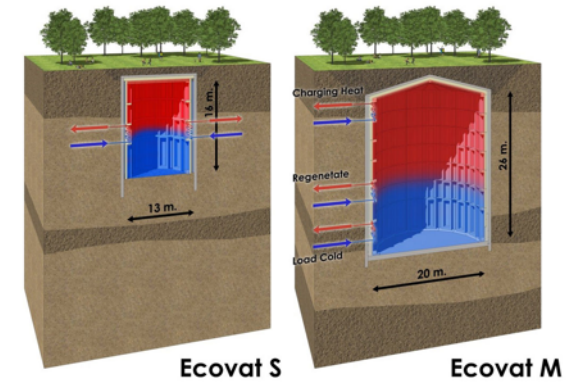
- Iedere verbouwing biedt een kans!
- Voorbeelden:
  - in keuken: oude (close-in) boilers/gasgeisers vervangen voor nieuwere en betere apparaten (bijv. Quooker)
  - Installatie laagtemperatuurverwarming (vloer- of wandverwarming)
  - Installatie douche-warmteterugwinning

PlusPlus | collectief

- Nog veel onduidelijk
- Collectief, *met de buurt...*
  - bijv. Warmte/Koude Opslag [Ecovat]
  - bijv. *all electric* op groot dak (elders)
  - bijv. coöperatie
- Collectief, *met de gemeente*
  - bijv. aansluiten op warmtenet op biocentrale Strijp-S
- Collectief, *Waterstof? Geothermisch?*
- *Plan cie. Duurzaam: Overleg met gemeente en informatie avonden*

Doelstellingen voor komende tijd

Herfst 2019

- Ervaringen in de wijk geïnventariseerd
- Technisch inzicht mogelijkheden voor woningen in deze wijk
- Duidelijkheid over mogelijkheden samenwerking gemeente
- Informatie bijeenkomst?

Bronnen...

- Milieu Centraal [www.milieucentraal.nl]
- 040Energie [www.040energie.nl]
- Energiehuis Helmond [www.energiehuishelmond.nl]
- Artikel CoBouw: stand van zaken

[<https://www.cobouw.nl/bouwbreed/nieuws/2019/01/gasloos-bouwen-de-stand-van-zaken-101268653>]

Vragen en gesprek!

